

Sygn. akt I ACa 43/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lipca 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Ewa Tkocz (spr.)
Sędziowie :	SA Piotr Wójtowicz SO del. Aneta Pieczyrak-Pisulińska
Protokolant :	Agnieszka Szymocha

po rozpoznaniu w dniu 21 lipca 2017 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej we W.

przeciwko Stowarzyszeniu (...) w K.

o ochronę dóbr osobistych i zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 4 lipca 2016 r., sygn. akt II C 337/16

1) oddala apelację;

2) zasądza od powódki na rzecz pozwanego 2 610 (dwa tysiące sześćset dziesięć) złotych z tytułu kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO del. Aneta Pieczyrak-Pisulińska	SSA Ewa Tkocz	SSA Piotr Wójtowicz
-------------------------------------	---------------	---------------------

Sygn. akt I ACa 43/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy w Katowicach oddalił powództwo Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa (...) Spółki Akcyjnej we W. wniesione przeciwko Stowarzyszeniu (...) w K. o ochronę dóbr osobistych i zapłatę 10.000 złotych oraz orzekł o kosztach procesu.

Sąd ten ustalił, że zgodnie z art. (...) Statutu (sic!) do zadań pozwanego Stowarzyszenia należy ochrona zdrowia i życia człowieka, innych istot żywych, stała ochrona przyrody i jej zasobów oraz obrona interesu społecznego i walka z zagrożeniami środowiska przyrodniczego.

Stowarzyszenie (...) w związku z prowadzoną działalnością podjęło następujące działania:

- złożyło odwołanie od wydanej z upoważnienia Prezydenta W. decyzji Dyrektora Wydziału (...) i (...), znak (...), określającej środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia polegającego na modernizacji Zakładu (...) Spółki Akcyjnej,
- złożyło wniosek o wznowienie postępowania zakończonego decyzją ostateczną Burmistrza Miasta i Gminy K. Nr (...) z 16 września 2013r. o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na budowie instalacji mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych,
- złożyło wniosek o stwierdzenie nieważności decyzji Prezydenta W. z dnia 16 czerwca 2015r., Nr(...) – pozwolenie zintegrowane dla instalacji (...) SA w zakresie gospodarki odpadami zlokalizowanych na terenie Sortowni (...) we W. przy ul. (...),
- złożyło wniosek o wznowienie postępowania zakończonego ostateczną decyzją Burmistrza S. z dnia 11 lipca 2013r., Nr (...), znak (...) i (...) o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia pn. „(...)”, planowanego na działce nr (...) obręb (...), R., gmina S..

W treści składanych przez pozwanego pism brak jest sformułowań, które stanowiłyby naruszenie dóbr osobistych powódki. Pozwany zawarł w nich swoje merytoryczne stanowisko odnośnie do toczących się postępowań administracyjnych. Żadne z tych pism nie wykraczało poza tryb i formę tego postępowania.

Udział organizacji społecznej w postępowaniu administracyjnym uregulowany jest w art. 31 Kodeksu postępowania administracyjnego. Zgodnie zaś z art. 44 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, organizacje społeczne które powołując się na swoje cele statutowe, zgłoszą chęć uczestniczenia w określonym postępowaniu, wymagającym udziału społeczeństwa, uczestniczą w nim na prawach strony. Takiej organizacji przysługuje prawo do wnoszenia odwołania od decyzji wydanej w toku postępowania, nawet gdyby nie brała ona udziału w tym postępowaniu w pierwszej instancji.

W ocenie Sądu pierwszej instancji, okoliczność że Stowarzyszenie (...) bierze udział w postępowaniach administracyjnych, które dotyczą ochrony przyrody, wynika z jego działań statutowych i nie może być uznane za działanie bezprawne.

Stosownie do treści art. 24 § 1 k.c. w związku z art. 43 k.c. – na podstawie których powódka dochodziła swoich roszczeń – ten czyje dobra osobiste zostały zagrożone cudzym działaniem może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. Bezprawność polega zaś na sprzeczności działania z normą prawną, bądź z porządkiem prawnym albo z zasadami współżycia społecznego. Tymczasem działania pozwanego Stowarzyszenia polegające na inicjowaniu postępowań administracyjnych bądź udziale w tych postępowaniach zgodne były zarówno z jego zadaniami statutowymi jak i pozostałymi normami prawa. Legitymacja pozwanego do skorzystania ze środków prawnych każdorazowo była przedmiotem kontroli organów administracyjnych. Każde ze składanych przez pozwanego pism zawierało ocenę zgromadzonej w danym postępowaniu dokumentacji. Strona powodowa nie wykazała także by pozwany powadził taką działalność tylko w stosunku do niej.

W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał, że skoro nie doszło do naruszenia dóbr osobistych, dochodzone przez powódkę roszczenie jako nieuzasadnione podlegało oddaleniu.

Rozstrzygnięcie o kosztach wydane zostało zgodnie z art. 98 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku wniosła (...) Spółka Akcyjna we W..

Skarżąca zarzuciła naruszenie art. 23 w związku z art. 24 k.c. przez błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie polegające na uznaniu, że zachowanie i czynności podejmowane przez pozwane Stowarzyszenie wynikały z jego działalności statutowej, a nadto naruszenie art. 233 k.p.c. polegające na braku wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego i naruszeniu zasady swobodnej oceny dowodów oraz sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego materiału dowodowego, polegającą na całkowicie odmiennej ocenie skutków jakie wywołały wnoszone przez pozwanego odwołania.

Na tej podstawie powodowa Spółka domagała się zmiany zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie dochodzonego roszczenia lub uchylenia tego wyroku i przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania oraz zasądzenia od pozwanego kosztów procesu.

Pozwany – Stowarzyszenie (...) w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie. Zaskarżone orzeczenie należy uznać za prawidłowe.

W oparciu o przedstawiony przez strony materiał dowodowy Sąd Okręgowy poczynił właściwe ustalenia, które Sąd Apelacyjny przyjmuje za własne, dzieląc w pełni zarówno dokonaną ocenę dowodów jak i wykładnię prawa materialnego.

Trafnie uznał Sąd Okręgowy, że działania podejmowane przez pozwane Stowarzyszenie (...) w postaci odwołania od decyzji administracyjnej (k. 26 -32), wniosku o stwierdzenie nieważności wydanej decyzji (k. 37-40), wniosku o wznowienie postępowania (k. 59-61) czy też zażalenia na postanowienie odmawiające wznowienia postępowania administracyjnego (k. 65-66) nie miały charakteru bezprawnego i wynikały z jego statutowych zadań zawartych w art. 6 ust. 2, 6 i 9 (Sąd Okręgowy omyłkowo wskazał art. 2 ust. 2, 6 i 9) oraz w art. 68 pkt 6 Statutu Stowarzyszenia (k. 12-16). W pismach kierowanych na drogę postępowania administracyjnego pozwany odnosił się wyłącznie do toczącego się postępowania, a wnioski w nich zawarte wynikały z dołączonych opracowań i raportów o oddziaływaniu przedsięwzięcia powódki na środowisko. Okoliczność, że działania wszczynane przez pozwanego wydłużały proces inwestycyjny powódki, powodowały konieczność zwalczania podnoszonych w postępowaniach administracyjnych zarzutów pozostaje bez znaczenia dla prawidłowej oceny dokonanej przez Sąd pierwszej instancji by w jakikolwiek sposób przekraczały one granice prawa.

Nie ma także znaczenia fakt, że w ocenie organów administracyjnych podnoszone przez pozwanego zastrzeżenia okazywały się w konsekwencji nieuzasadnione. Podkreślić wszak należy, że pozwany uprawniony był do udziału w postępowaniach administracyjnych, co m.in. było przedmiotem kontroli tych organów.

Prawidłowości dokonanej oceny nie zmienia podnoszona w apelacji okoliczność, że zgłaszane przez pozwanego zastrzeżenia dotyczyły tylko działalności powodowej Spółki. Nawet gdyby tak było – choć przeczy temu treść decyzji Samorządowego Kolegium Odwoławczego we W. z dnia 30 września 2014r., z której wynika, że pozwany wniósł również odwołanie od decyzji ustalającej na rzecz Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe (...) w K. środowiskowe uwarunkowania zgody na realizację planowanego przez tę Spółkę przedsięwzięcia, która to decyzja została uchylona, a sprawa przekazana do ponownego rozpoznania organowi pierwszej instancji (k. 55-58) – to działania pozwanego, z przyczyn wcześniej wskazanych, nie były bezprawne a

tym samym zarzuty apelacji dotyczące naruszenia art. 233 k.p.c. oraz sprzeczności istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego skutku odnieść nie mogą.

Pozbawiony racji jest też zarzut naruszenia prawa materialnego, a to art. 23 k.c. w związku z art. 24 k.c. oraz art. 43 k.c. (gdyż przepisy o ochronie dóbr osobistych osób fizycznych stosuje się odpowiednio do osób prawnych). Twierdzenie strony powodowej jakoby działanie pozwanego miało być ukierunkowane na manipulowanie opinią publiczną oraz zdeprecjonować ją przed organami jednostek samorządu terytorialnego jest nieuprawnione w sytuacji, gdy pozwany podejmował działania wynikające z jego uprawnień statutowych i wykorzystywał w tym celu przysługujące mu środki prawne.

Zauważyć na koniec przyjdzie, że przedstawiony przez powódkę materiał procesowy nie dawał podstaw do przyjęcia, że pozwane Stowarzyszenie kierowało się „niezrozumiałymi interesami prywatnymi” doprowadzając do funkcjonowania w lokalnej społeczności błędnych przekonań o jej nefachowym i nieprawidłowym postępowaniu. Powódka nie wykazała także by organ sprawujący nadzór nad Stowarzyszeniem (...) – Prezydent Miasta K. miał zastrzeżenia odnośnie do sposobu działań podejmowanych przez pozwanego.

Wobec tego apelacja nie przytacza dostatecznie ważkich argumentów, które podważyłyby prawidłowość stanowiska Sądu pierwszej instancji o braku bezprawności w inicjowanych przez pozwanego działaniach na drodze postępowania administracyjnego dotyczących zamierzeń gospodarczych powódki, ani też działań tych nie można zakwalifikować jako nieetycznych bądź niezgodnych z zasadami współżycia społecznego.

Z powyższych względów apelacja jako bezzasadna, z mocy art. 385 k.p.c., ulec musi oddaleniu.

Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego oparte zostało na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z § 2 pkt 4, § 8 ust. 1 pkt 2 oraz § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U z 2015r., poz. 1804).

SSO del. Aneta Pieczyrak-Pisulińska	SSA Ewa Tkocz	SSA Piotr Wójtowicz
-------------------------------------	---------------	---------------------